

7.1.2019

Eduskunnan sivistysvaliokunta
SiV@eduskunta.fi

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammattipätevyiden tunnustamisesta annetun lain 21 ja 30 §:n muuttamisesta

Lakiesitys on osa ammattipätevyysdirektiivin kansallista voimaannemista. Esitettyjen lakimuutosten vaikutukset arvioidaan esityksessä vähäisiksi, mutta vaikutukset voivat olla merkittäviä niille ammattikorkeakouluille, jotka joutuvat varautumaan sairaanhoitajien ja fysioterapeuttien kelpoisuuskokeiden järjestämiseen. Lakiesityksessä tarkoitettuja kelpoisuuskokeita ei ole olemassa, mikä Arenen mielestä on huomioitava lain voimaantulossa.

Kelpoisuuskokeessa on arvioitava Suomessa vaadittavaa fysioterapeutin tai sairaanhoitajan ammattitaito kliininen ja teoreettinen osaaminen mukaan lukien. Tämä edellyttää, että koe mittaa monipuolisesti ja laaja-alaisesti ammateissa edellytettävää osaamista.

Arene korostaa, että korkeakoulujen on Valviran kanssa varauduttava kokeisiin etukäteen. Tällä hetkellä Valviran ja korkeakoulujen välillä ei ole valmiina, valmistelussa tai edes suunniteltuna tai sovituna mitään toimenpiteitä tällaisten kokeiden järjestämiseksi.

Ammattikorkeakouluilla on vuonna 2017 käynnistynyt aivan muista lähtökohdista opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamana "Yleissairaanhoitajan (180op) ammatillisen perusosaamisen varmistaminen" -pilottihanke. Hankkeeseen osallistuvat käytännössä kaikki sairaanhoitajakoulutusta antavat ammattikorkeakoulut. Tämän hankkeen yhtenä tavoitteena on tutkimusperustaisesti kehittää valtakunnalliseen käyttöön yleissairaanhoitajan (180 op) perusosaamiseen varmentamisen menetelmä hyödyntäen jo olemassa olevia kansainvälisiä digitaalisia menetelmiä. Esimerkiksi USA:ssa ja Kanadassa on käytössä kansallinen yleissairaanhoitajan perusosaamisen varmentamisen loppukoe, National Council Licensure Examination - Registered Nurse (NCLEX-RN® Examination). Valmistuttuaan hankkeen tulokset oletettavasti luovat käytännön edellytykset myös tämän lain tarkoittaman kelpoisuuskokeen järjestämiseksi sairaanhoitajien osalta - fysioterapeuttien osalta vastaava prosessi ei ole edes käynnissä.

Mikäli laki astuu suunnitellusti voimaan mahdollisimman nopeasti, ei sen tarkoittamaa kelpoisuuskoetta voida kuitenkaan ensivaiheessa järjestää. Tällöin ammattipätevyyden hakijalla on oikeus saada pätevyys itselleen. Näin Suomeen saattaisi päätyä runsaastikin sairaanhoitajia, joiden todellista osaamista ei ole pystytty edes sitä epäiltäessä varmistamaan. Tästä syystä Arene esittää vakavasti harkitsemaan lain voimaantulon lykkäämistä vähintään tämän vuoden syksyyn. Tässä lykättyssäkään aikataulussa kelpoisuuskoetta ei saataisi valmiiksi kuin sairaanhoitajille ja valmiutta varmistaa fysioterapeuttien kelpoisuus ei vielä olisi.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

HEIKKI SAASTAMOINEN

rehtori, hallituksen jäsen

050 312 5151

heikki.saastamoinen@xamk.fi

PETRI LEMPINEN

toiminnanjohtaja

040 766 7805

petri.lempinen@arene.fi